

ГРОМАДСЬКА РАДА ПРИ ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ ДЕРЖАВНІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ

73000, м. Херсон, пл.Свободи, 1

Вих. № 33
Від 24.04.17

Голові Херсонської
обласної державної
адміністрації
Гордєєву А..А.

Шановний Андрію Анатолійовичу!

Направляємо Вам головні висновки та пропозиції громадської експертизи програми «Розвиток освіти Херсонщини – інвестиції в майбутнє регіону» на 2015-2018 роки, яка проводилася, відповідно до Вашого розпорядження № 55 від 07.02.2017 з 17 лютого по 21 квітня 2017 року.

Висловлюємо щиру вдячність всім членам робочої групи та учасникам, які взяли активну участь в обговоренні питань сучасної адаптації програми «Розвиток освіти Херсонщини – інвестиції в майбутнє регіону».

Просимо системно, оперативно та на користь розвитку всіх складових сучасної освіти і регіону врахувати висновки та пропозиції громадської експертизи.

Додатки:

Додаток 1.

Головні висновки та пропозиції громадської експертизи програми на 4 листах

Додаток 2.

Моделі та алгоритми координації питань з розвитку вищої освіти та розвитку і залучення потенціалу студентської молоді відповідно до інноваційних потреб регіону на 2 листах

Додаток 3

Алгоритми сучасної адаптації програм управління освіти, науки та молоді

З повагою,

Голова Громадської ради
при Херсонській обласній
державній адміністрації

В.В.Гурківський

Виконавець: Парфьонова Ганна Василівна
Конт. тел.. 066 9465305

Головні висновки та пропозиції громадської експертизи програми «Розвиток освіти Херсонщини – інвестиції в майбутнє регіону» на 2015-2018 роки, базуються на потребах сучасної адаптації програми відповідно до нових реалій, які сформувалися у зв'язку з прийняттям Концепції нової української школи, введенням шкільних округів та опорних шкіл, необхідністю залучення потенціалу вищої освіти до питань регіонального розвитку тощо.

При проведенні громадської експертизи були застосовані методи:

- Аналіз наданих документів
- Глибинні неформальні інтерв'ю
- Участь в діяльності робочої групи для консультацій з зацікавленими сторонами щодо сучасної адаптації програми та спостереження
- Аналіз стратегічних документів української освіти, стратегічних напрямків розвитку освіти в Стратегії області та ступінь їх врахування в програмі

A). Висновки:

I. Аналіз наданих документів

Для проведення громадської експертизи були запрошені документи:

	Документи, які були запрошенні	Результат надання документів
1.	Перелік сторін , які залучалися до розробки Програми та пропозиції, які були отримані від даних сторін (або перелік даних пропозицій)	<p>Інформація про сторони, які залучались до розробки програми, наведена в паспорті програми.</p> <p>В розробниках програми відсутні представники зацікавлених сторін (стейкхолдері):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ профільні громадські організації ➤ представники науки ➤ представники бізнесу <p>Відповідно, пропозицій, які могли би бути отримані від даних сторін, не має.</p> <p>Пропозиції від інших розробників враховані в програмі, але критерій врахування пропозицій не зрозумілі</p>
2.	Звіти з виконання програми за 2015 рік та за 9 місяців 2016 року	<p>Надані звіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Виконання основних результативних показників Програми за 2016 рік ➤ Виконання результативних показників обласної цільової програми «Розвиток освіти Херсонщини – інвестиції в майбутнє регіону» на 2015 – 2018 роки за 2016 рік ➤ Інформація про виконання обласної цільової програми «Розвиток освіти Херсонщини – інвестиції в майбутнє регіону» на 2015 – 2018 роки за 2015 рік ➤ Звіт по завданням і заходам обласної цільової програми «Розвиток освіти Херсонщини – інвестиції в майбутнє регіону» на 2015 – 2018 роки за 2016 рік <p>Надані звіти розкривають стан виконання програми в повному обсязі.</p>
3.	Пропозиції щодо змін, які потребує Програма: <ul style="list-style-type: none"> ➤ у зв'язку з переходом на 12 річну систему навчання та прийняття Концепції про нову українську школу	Пропозиції надані не були

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ щодо можливості включення до Програми заходів з координації питань розвитку вищої освіти відповідно до інноваційних потреб регіону 	
--	--	--

ІІІ. Глибинні неформальні інтерв'ю

Глибинні неформальні інтерв'ю були проведені з представниками:

Шкільної освіти:

- **Барнаш О.В.** директором Херсонської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 30 з поглибленим вивченням предметів природничо-математичного циклу та англійської мови Херсонської міської ради, членом асоціації працівників закладів освіти

Позашкільної освіти:

- **Хабрат Л.Г.**, директором КЗ «Центр туристсько-краєзнавчої творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради
- **Рудикою О. В.** директором КЗ «Центр науково-технічної творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради
- **Окатовою Л.В.** директором Херсонського палацу дитячої та юнацької творчості Херсонської міської ради

Вищої освіти:

- **Бардачовим Ю. М.**, ректором Херсонського національного технічного університету (ХНТУ), головою Ради ректорів ВНЗ
- **Савіною Г.Г.**, проректор з наукової роботи ХНТУ
- **Соколовою Н.Г.**, деканом факультету факультету кібернетики та системної інженерії ХНТУ
- **Яремко Ю.І.**, першим проректором Херсонського державного аграрного університету
- **Ходаковським В.Ф.**, ректором Херсонської державної морської Академії (ХДМА),
- **Бенем А.П.**, проректором з наукової роботи ХДМА

Проблеми, озвучені представниками шкільної та позашкільної освіти:

1. Відсутність відзначення кращих закладів та керівників на основі об'єктивних критеріїв (показників) досягнень
2. Відсутність системних спільніх координаційних заходів, які би надавали керівникам закладів системну картину проблем та перспектив розвитку галузі та можливість більш дієвого конструктивного впливу на вирішення проблем та формування векторів розвитку
3. Незрозумілість розподілу коштів, виділених на виконання заходів програм, в т.ч. невмотивоване повернення коштів в кінці року до бюджету (це стосується не тільки програми «Розвиток освіти – інвестиції в майбутнє регіону», але і інших програм управління освіти).

Проблеми, озвучені представниками вищої школи:

1. Відсутність програм та заходів, які би сприяли розвитку та залученню потенціалу вищої освіти до питань регионального розвитку

ІІІ. Участь в діяльності робочої групи для консультацій з зацікавленими сторонами щодо сучасної адаптації програми та спостереження

В рамках проведення роботи щодо консультацій з зацікавленими сторонами щодо сучасної адаптації програми «Розвиток освіти – інвестиції в майбутнє регіону» було проведено 3 засідання робочої групи 02.03.17, 21.03.17, 05.04.17.

Управління освіти, науки та молоді сприяло проведенню робочих груп.

IV. Аналіз стратегічних документів української освіти, стратегічних напрямків розвитку освіти в Стратегії області та ступінь їх врахування в програмі

1. Стратегічні концепції щодо розвитку нової Української школи, поки що, не враховані в програмі
2. Стратегія створення шкільних округів та опорних шкіл, поки що, не враховані в програмі
3. Стратегія розвитку та залучення потенціалу вищої школи до регіонального розвитку відсутня

Б) Пропозиції

I. Щодо сучасної адаптації програми

Сучасна адаптація включає:

1. **Наповнення програм сучасним змістом**, який передбачає визначення головних завдань щодо забезпечення сучасної якості освіти, в т.ч. :
  - врахування концепцій щодо розвитку нової Української школи
  - врахування концепцій створення шкільних округів та опорних шкіл
  - розробки блоку програм розвитку та залучення потенціалу вищої школи до регіонального розвитку
2. **Впровадження сучасних підходів до створення програм та сучасних механізмів спілкування**
3. **Розгляд та відбір пропозицій до формування оновлених програм**

Відповідно, пропонуємо:

1. **Розробити, впродовж 2-3 кварталу 2017 року, оновлені структуровані блоки програми (або окремі програми), з урахуванням концепцій розвитку Нової Української Школи та регіональних стратегій створення шкільних округів тощо, за напрямками:**
  - Дошкільна освіта
  - Шкільна освіта
  - Позашкільна освіта
2. **Розробити, впродовж 2-3 кварталу 2017 року, блок програми «Розвиток освіти Херсонщини – інвестиції в майбутнє регіону» (або окрему програму/програми) з питань:**
  - Розвитку та залучення та *потенціалу вищої освіти та студентської молоді* до регіонального розвитку
3. **Врахувати** при розробці блоку програми (або окремої програми/програм) з розвитку вищої освіти та розвитку і залучення потенціалу студентської молоді відповідно до інноваційних потреб регіону **пропоновані Моделі та алгоритми координації даних питань** (додаток Пропозиції 1.1)
4. **Врахувати** при розробці оновлених блоків програм або нових програм **пропоновані алгоритми сучасної адаптації** (додаток Пропозиції 1.2), в т.ч.
створити для розробки оновлених блоків програм (програм) робочі групи з представників:
  - влади
  - бізнесу
  - науки
  - громадськості
5. **Подати в 4 кварталі 2017 року оновлену програму (або програми) на затвердження Херсонської обласної ради**

ІІ. Щодо удосконалення фінансування програм

- 1. Забезпечити активне лобіювання в Херсонській обласній раді 100% фінансування прийнятих програм управління освіти, науки та молоді з залученням до лобіювання громадських активістів та профільних експертів**
- 2. Створити фонд розвитку освіти, в який, в т.ч. перераховувати кошти, які не були використані на кінець поточного року (з метою запобігання ситуації повернення невикористаних коштів до бюджету)**
- 3. Винесення на громадське обговорення проблем з недофінансування запланованих заходів з метою пошуку шляхів вирішення даних проблем**
- 4. Звернутися до Херсонської обласної ради з питання створення відкритого оперативного реєстру фінансових ресурсів, наявних для фінансування програм**
- 5. Забезпечення відкритого зрозумілого розподілу коштів, які виділяються на програми**

ІІІ. Щодо удосконалення діяльності управління освіти

Пропонуємо забезпечити:

- 1. Виконання завдань програм управління освіти, науки та молоді** за допомогою проектів, розроблених та прийнятих на конкурсних засадах з широким інформуванням суспільства
- 2. Створення сучасного високоякісного сайту**, який має бути ефективним майданчиком інформування та взаємодії з питань розвитку регіональної освіти та науки
- 3. Широке представлення на сайті органу управління інформації про контрагентів** та результати виконання ними взятих зобов'язань в рамках виконання проектів (заходів) програми з можливістю інтерактивної оцінки громадськістю
- 4. Вчасне інформативне звітування** про результати поточної діяльності органу управління та виконання програм розвитку, які курує орган управління з можливістю інтерактивної оцінки громадськістю

Експерт

Парфьонова Г.В., член Громадської ради при Херсонській обласній державній адміністрації голова громадської організації «Розвиток»,

**Пропонована концепція програми
«Розвиток потенціалу ВНЗ»**

щодо розвитку та залучення та потенціалу вищої освіти та студентської молоді до регіонального розвитку

під егідою Управління освіти, науки та молоді

- 1. Виявлення науково-технічного потенціалу вищої освіти регіону та студентської молоді**
  - Проведення конкурсів наукових робіт студентів
  - Проведення конкурсів дипломних робіт студентів
  - Проведення конкурсів інноваційних рішень з питань регіонального розвитку серед студентів та ВНЗ
- 2. Презентація та залучення науково-технічного потенціалу ВНЗ та студентської молоді до регіонального розвитку**
  - **Проведення конкурсів ВНЗ** щодо популяризаторського інформування про сучасні наукові досягнення та креативного донесення інформації до суспільства та зацікавлених сторін відносно наукової діяльності та потенціалу ВНЗ
  - **Організація індивідуальної практики кращих студентів** (оплата практики з проекту або фондів)
  - **Організація індивідуального працевлаштування кращих випускників** (меморандуми УОНМ з роботодавцями)
  - **Організація популяризаторських та ознайомчих заходів** щодо співпраці ВНЗ з підприємствами (тури викладачів на підприємства, виставки, конференції)
  - **Проведення щорічних конференцій щодо розвитку освіти і науки, співпраці** науки з регіональним управлінням розвитком та реальним виробництвом, введенням нових методологій навчання, нових спеціальностей тощо
- 3. Розвиток науково-технічного потенціалу вищої освіти регіону**
  - **Гранти** студентам, викладачам та колективам на дослідження питань регіонального розвитку
  - **Гранти (або координаційна допомога)** ВНЗ на впровадження новітніх спеціальностей
  - **Організаційна допомога (гранти)** щодо стажування викладачів ВНЗ на підприємствах

Найважливіші результати

- Сформована сучасна затребувана координаційна роль УОНМ щодо розвитку та залученні потенціалу науки до регіонального розвитку
- Сформовані механізми креативної популяризації науки та її залучення до розвитку регіону
- Сформована сучасна база ідей та проектів щодо регіонального розвитку
- Створена система виявлення та збереження кращих молодих умів в регіоні

**Пропонована концепція комплексної програми
залучення потенціалу вищої освіти до питань регіонального розвитку
«Кластер інновацій або Регіональна наука та інвестиції»
під егідою Херсонської обласної державної адміністрації**

- 1. Визначення інноваційних потреб регіону та способів залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій для їх вирішення**
  - Дослідження потреб щодо інноваційного розвитку (за актуальними напрямками)

- Проведення досліджень щодо залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій в розвиток регіону
  - Проведення щорічних конференцій (слухань) між представниками влади – бізнесу - науки – експертної громадськості щодо питань інноваційного розвитку регіону та залучення інвестицій
- 2. Виконання студентами та міжвузівськими колективами інноваційних розробок за перспективними напрямками розвитку регіону. Відкриття бізнесу студентами та випускниками ВНЗ**
- Участь ВНЗ у виконанні реальних розробок за потребами регіонального розвитку.
  - Сприяння випускникам ВНЗ у відкритті інноваційних фірм та створені і просуванні продуктів креативної індустрії.
  - Спільні проекти розвитку влади, бізнесу, науки
- 3. Дослідження, розробка моделей та впровадження і супровождення інноваційних кластерів**
- Дослідження сучасних моделей інноваційних кластерів та розробка рекомендацій щодо регіонального впровадження
  - Участь профільних ВНЗ в створенні кластерів
  - Аналіз ефективності регіональних кластерних моделей та розробка рекомендацій щодо системного розвитку науково-промислових та інноваційних кластерів
  - Проведення щорічних конференцій (слухань) між представниками влади – бізнесу - науки – експертної громадськості щодо питань розвитку кластерних моделей

Найважливіші результати

- Реальні розробки студентів та створення інноваційних фірм
- Кращі уми залишаються в регіоні
- Підготовка кадрів за потребами бізнесу та інноваційного розвитку
- Сформована сучасна професійна система досліджень щодо потреб інноваційного розвитку та залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій
- Сформовані оптимальні підходи до створення кластерних моделей
- Розвинута система співпраці науковців з виробництвом

Створення інноваційних кластерів за участю ВНЗ та студентської молоді

Перспективні напрямки інноваційних кластерів:

- 1. Кластер з проектування та будівництва сучасного “розумного” житла та сучасних “розумних” екопоселень.**

Можливі учасники з боку ВНЗ: ХНТУ, ХДАУ, ХДУ, ХФ НУК

Можливі замовники:

- *Держава для учасників АТО*
- *Об'єднані територіальні громади для вчителів, для баз зеленого туризму тощо*
- *Програмісти – фрілансери*
- *Регіональні цільові програми, дотичні до побудови житла та енергозбереження*

- 2. Кластер з проектування та будівництва сучасних яхт.**

Можливі учасники з боку ВНЗ: ХНТУ, ХДУ, ХФ НУК

Можливі замовники:

- *Міста, розташовані на узбережжі річок для розвитку туризму*
- *Моряки*
- *Програмісти – фрілансери*
- *Регіональні цільові програми, дотичні до розвитку туризму*

Алгоритми сучасної адаптації програм управління освіти, науки та молоді

Сучасна адаптація включає:

- I. Наповнення програм сучасним змістом (формування сучасної парадигми програми),** який передбачає визначення головних завдань з забезпечення сучасної якості освіти
- II. Впровадження сучасних підходів до створення програм та сучасні механізми спілкування Ефективна діяльність управлінських структур з розробки програм розвитку сфер управління та організації поточної роботи**
- III. Розгляд та відбір пропозицій до формування оновлених програм**

Напрямок 1. Формування сучасної парадигми програми «Розвиток освіти Херсонщини – інвестиції в майбутнє регіону», яке включає:

1. Розгляд та затвердження завдань розвитку нової школи, відповідно до Концепції Нової української школи
2. Формування окремих програм з дошкільної, шкільної, позашкільної освіти
3. Розробка завдань (Програми) формування інноваційного регіонального капіталу
  - Підготовку кваліфікованих кадрів для реалізації інноваційних програм і проектів, широке застосування до них аспірантів і студентів, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів за цією спеціалізацією;
  - Формування ефективної взаємодії суб'єктів інноваційної діяльності, в тому числі:
    - Залучення неурядових організацій, об'єднань вчених, інженерів, конструкторів, менеджерів до участі в реалізації і пропаганді інноваційних проектів і програм;
    - Створення регіонального венчурного фонду (або спеціального фонду при АРР) для цільової підтримки перспективних проектів інноваційного характеру;
    - Сприяння створенню регіональної інноваційної інфраструктури (у взаємодії з департаментом економічного розвитку тощо)

Напрямок 2. Впровадження сучасних підходів до створення програм та сучасні механізми спілкування

Сучасні підходи до створення програм мають передбачати механізми ефективного застосування зацікавлених професійних представників бізнесу, науки, громадськості (стейкхолдерів) та механізми сучасного ефективного виконання програми

Ефективне застосування зацікавлених суб'єктів (стейкхолдерів) до розробки програм розвитку сфери управління і удосконалення поточної діяльності передбачає проведення владними інституції такої роботи:

- 1. Підготовча робота з зацікавленими суб'єктами (стейкхолдерами) з розвитку сфери управління**
  - Аналіз та визначення зацікавлених суб'єктів (стейкхолдерів) у вирішенні питань розвитку сфери управління від влади, бізнесу, громадськості, науки
  - Збір інформації, проведення переговорів та складання реєстрів зацікавлених суб'єктів (стейкхолдерів) з оприлюдненням реєстрів на сайті органу управління.
  - Представлення на сайті органу управління матеріалів – ідей, пропозицій, проектів, експертних висновків тощо від стейкхолдерів
- 2. Організація ефективної взаємодії органу влади та представників стейкхолдерів**
  - Постійне інформування стейкхолдерів про законодавчі новини, діяльність органу влади щодо розвитку сфери управління та звіти з виконання програм розвитку, отримання зворотнього зв'язку тощо

- Організація обговорень, круглих столів, конференцій, веб-конференцій з представниками стейкхолдерів щодо важливих питань розвитку сфери управління
- Врахування пропозицій щодо удосконалення діяльності органу управління

3. *Інформування стейкхолдерів та широку громадськість про розробку програми та ефективна організація роботи робочої групи з зацікавлених представників*

- Інформування про розробку програми, її мету, цілі, заходи має проводитися через оприлюднення в мережі Інтернет, надсилання відповідної інформації на електрону пошту представників стейкхолдерів та обзвін всіх представників, які входять до реєстру стейкхолдерів від влади, бізнесу, науки, громадськості.
- Створення робочої групи має відбуватися на засадах добровільності та залучення дійсно зацікавлених професійних та ефективно працюючих представників стейкхолдерів, які дали згоду на включення до робочої групи та надали або висловили готовність надати свої пропозиції до розробки програми
- Широке інформування громадськості про діяльність робочої групи, своєчасне оприлюднення всіх програмних документів в мережі Інтернет, збір пропозицій, оприлюднення врахованих пропозицій тощо.

Напрямок 3

Розгляд та відбір пропозицій (конкурсний відбір проектів, заходів тощо), які направлені на створення регіонального інноваційного капіталу

1. Оголошення збору пропозицій (або конкурсу пропозицій) щодо формування інноваційного регіонального капіталу
2. Проведення презентацій та обговорень попередньо пропозицій (проектів)
3. Включення відібраних пропозицій до фінансування.

Експерт

Парфьонова Г.В., член Громадської ради при Херсонській обласній державній адміністрації голова громадської організації «Розвиток»,